

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Disc. IV. Maria Mater est Misericordiæ. Conceptibus suavissimus
insinuatur, quàm benigna, ac misericors Maria erga genus humanum
semper fuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

DISCURSUS IV.

S. Maria Virgo Mater DEI, Mater est Misericordia.

Certum ac indubitatum est, unigenitum Dei Filium pro redēptione generis humani hominem factū, Verbum Patris æternū, incarnatū, de purissimā carne Virginis intemeratae, carnem sumpsisse, & sanguinem: Quæstionem tamen valdè gratam & acceptam movent Theologi, quā ex parte corporis eam Dominus assumere dignatus sit? Hos inter respondet doctissimus Salmeron, tom. 3. tract. 3. Verbum Carnem factum in corde Virginis: docent nunc Philosophi, sanguinem in corpore humano ex corde in venas abundè diffluere, ex quā doctrinā ingeniosè deducit seraphicus Doctor Bonaventura serm. de laud. Virg. quod, cum Christus, qui est ipsa Dei misericordia, in corde Virginis Matris carnem assumpserit, & sanguinem, ipsa Virgo, Dei Mater dignissimo titulo, *Vena misericordiae*, dici possit, de cuius scilicet corde viscera misericordiæ Dei nostri, per Mariam in spiritualia Christi membra abundè diffluunt, & sic totum Christi corpus mysticum maternè vivificant: cui proinde subscrībit Symbolista: *In omnes affluenter effundit, nec deficit.* Ex hoc ipso etiam capite, *Matrem misericordiae*, intitulat Richardus à S. Laurentio, lib. 4. de laud. Virg. *Maria* dicitur *Mater misericordiae, id est Christi, qui antonomasticè dicitur misericordia, Mater enim est, omnia bona nobis vult, sicut Mater Filiis.* Hanc quamvis Matrem misericordiæ adhuc nemonit expertus, pro dignitate tamen, sensus SS. Patrum ss. Patres. libeat percipere. *Quid mirum, si misericordiæ affluis, qua ipsam misericordiam peperisti; carnalia in te Christus ubera fuxit, ut per te nobis spiritualia fluerent; cum enim misericordiam lactasti,*

ε 3

ab

ab eādem misericordia ubera acceperisti: ad te ergo Matrem misericordiae, Matrem misericordie, clamant exules filii Eva, clamant Richardus ipse misericordiae alloquitur Virginem, misericordiae Matrem à S. Victore, chardus à S. Victore, cap. 23. in Cant. Erras, si misericordia ullò tempore vel loco credideris in Mariam defuisse, que Mater dicitur misericordiae, quia quodammodo sibi proprium est, mo Gerson, reri misericordiae scribit Gerson tract. 6. in Magnif. Fugiat regi S. Anselm, reus justi Dei ad piam Matrem misericordis Dei, perorat S. Bonaventura, selmus in Orat. ad B. V. & ad ejus Filium. Solum divina misericordia est Maria Mater misericordiae, in quo omnes invenimus solatia misericordiae; nam sicut misericordissimum Dominum, misericordissimam Dominam habemus, consolatur nos Doctor seraphicus Bonaventura, in Spec. lect. 9. Videamus, à quo nata, seu data est misericordia nobis, & quidem à Reginorum gloriosâ Virgine Mariâ, qua inde ipsum proprium Filium nobis obtulit, ut per ejus misericordiam salvaremur, discutit Bernardinus Senensis. serm. 2. de Purif. B. V. art. 3. quando scursum latius deducit, & concludit B. Albertus Magnus super missus est. quæst. 75. Quidquid est causa causa, est in causati, at Beata Virgo est causa Filii, Filius autem totius misericordiae causa, omnisijs misericordia, ergo & Mater erit totius misericordiae causa: quidquid igitur misericordia Filius exhibuit, itum hoc nobis Mater contulit, qua Filius genuit, in quo nobis omnia donavit. Ex his patet, Beatissimam Virginem, in misericordia omnem excellere creaturam, quia nimis ipsum in misericordia causa extitit. Hanc igitur misericordiae Matrem imploratà Spiritu S. gratiâ Conceptibus veneremur,

CONCEPTUS I.

Confirmatio seu Deductio.

Partum filii Zachariæ annuntiavit Angelus Domini Lucas 1. cap. Uxor tua Elisabeth pariet tibi Filium. Partum Fili etiam Mariæ annuntiavit Gabriel Archangelus. Ecce conceptus in utero, & paries Filium. Ibid. in hac tamen secundâ annuntiatione particulam, tibi, non addidit. An forte Jesus, Maria Filius

Filius non sit, sicut Joannes Elisabeth Filius fuit? aut carnem & sanguinem ex Virgine Mariâ non sumpserit? Absit: nam (verba sunt Venerabilis Bedæ. lib. 4. cap. 39. in Luc. cap. 11.) *Concepimus ex Utero virginali, carnem non de nihilo, non aliunde, sed maternâ traxit ex carne; alioquin nec filius hominis dicaretur, quia originem non haberet ex homine.* Cur ergo Archangelo vocem, tibi, in annuntiatione suâ omittere placuit? Noverat quam maximè celestis hic nuntius, maternam Virginis in homines misericordiam, quâ nihil tam charum, nihil tam acceptum, quod homini non cederet, mortalibus etiam cordis sui delicias in utero adhuc virginali non donaret, charissimum suum Jesulum, tibi magis quam sibi, misericordiæ Mater appropriaret, ut non immerito canat Ecclesia. *Nobis datus, sub natus, ex ista aetate Virgine.* Quis nunc intemeratam semper Virginem, misericordiæ Matrem ingratus non recolat?

CONCEPTUS II.

Postquam impleti sunt dies purgationis Maria secundum legem Moysi, tulerunt Iesum in Jerusalem. narrat S. Lucas Evangelista. cap. 2. recte judicasti Virgo sacratissima, ut Filium tuum, Dei unigenitum, ferres in Jerusalem: Templum enim Salomonis, Filium David, Salomonem divinum, Sapientiam incarnatam non dedecet; Templum Dei sanctum est, domus est Dei, congrua habitatio Iesu Christi; Judæa Metropolis civitas Hierosolymitana, Filii dilecti, in quo sibi Pater æternus complacuit, dignissima in terris est residentia. Unum tamen adhuc querere liceat, piissima Dei Mater! cur benedictum hunc ventris tui virginalis Fructum in domo suâ, in Civitate hac residentiali non reliquisti? ut quid eum adimpletâ lege Mosaicâ, de templô Hierosolymitanô, tam magnifico, ac triumphali, ad pauperium tugurium Bethleemitici stabuli dignata es reportare? An sic Majestati Prolis tue sacræ provisum fuit? Misericordiam Virginis Dei Matris non latuit, quod Templum hoc Salomonis habitatio sit Majestatis divinæ, sedes

sedes rigorosissimæ Justitiæ, in hoc enim ignem de cunctis
descendentem, super victimas viderunt Filii Israël: *Et Misericordia*
Domini implevit domum. Paralipom. cap. 7. In hoc Cœli
ipse, vivorum ac mortuorum Judex: *Cum fecisset quasi fœtus*
lum de funiculis, ejecit omnes (vendentes & ementes) a temporibus,
& boves, & mensas nummulariorum subvertit. Joan. cap.
Novit quoque Virgo clemens, Civitates residentes
Regum ac Principum, criminali processui, judicio languore
ac Justitiariæ executioni defervire. At verò exigua urbis Bet-
lehem, apertum ibidem stabulum, liberum diversionis,
stentaculum, & hospitale erat pauperum, commune prope-
tibus asylum, nemo tam abjectus ac miser, cui non licet
divertere ibidem, ac commorari, quin nè vel bruta anna-
lia, ab hoc loco pauperrimò excludebantur; divina mis-
cordiæ sedes & habitatio, hæc curbs & stabulum Bethlehe-
ticum erat, in quo fasciis Matris ligatus jacebat Infantus
qui Judex severus, in templō vindicem manum extendit.
Civitate igitur Jerusalem ejusque templō justitiæ sede, sic
suum relinquere noluit, pro nobis sollicita Mater, ne
mortaliū quisque severum Judicem experiretur: in aperte
Bethlehemiticæ Civitatis stabulum restituere Jesulum in
misericordiæ sedi clementissima Genitrix voluit, ut libet
misericordiam Dei cuique pateret accessus, & graves cum
peccatores, qui pecudum more anteā vixerant, à divinitate
misericordiæ non excluderentur, vel ex hoc capite Matris
misericordiæ titulo dignissima. *Sileat misericordiam tuam,* P.
Beata, si quis est, qui invocat am te, in necessitatibus suis fia
minerit desuisse. Subscriptit mellifluè S. Bernardus sermo
Assumpt. B. V.

CONCEPTUS III.

S. Paulo Apostolo sinistrè delato Festus Praeses optione
dederat, ut pro audiendâ finali sententiâ de duabus Civitatibus
Româ & Jerusalem alterutram pro libito eligeret: quam
cum creditis, prælegisse? Romam sibi Paulus elegit. Con-

Urbem hanc Civitati Hierosolymitanæ anteposuit? fors, quia Roma Caput est orbis, magnam ab ea felicitatem, aut saltem favorabilem sibi sententiam expectabat? sub ipsâ Ethymologîa nominis *Roma*, multum bonitatis latere subodoraverat Apostolus Christi, *Roma enim retrò Amor* legitur, ubi amor, ibi favor, ibi misericordia: Non amorem, sed livorem in Jerusalem expertus est Paulus, quô nimis Dominum suum crucifixere; *Roma* autem, in ipsâ sui nominis Ethymologiâ *Amor* apparuit, hinc præ Jerusalem rectè Paulus Romanum appellavit, etenim ab hoc loco amoris, favorablem sententiam, benignum Judicem ac misericordem sibi promittebat. *Et tu Bethlehem terra Iuda, nequaquam minima es in Principibus Iuda.* Matth. 2. cap. *Ex te enim exivit Dux, qui regat populum meum Israhel.* Urbs hæc amoris est, in cuius pauperrimo stabulo, pro redēptione generis humani, natus est nobis Salvator mundi, Urbs amoris, in quâ, *sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* Joan. 2. cap. Ubi nunc amor, ibi favor, ibi misericordia; Urbi quippe livoris, Urbi vindictæ, & sanguinis, Ubi Jerusalem, benignissima Virgo Maria Urbem Bethlehem traxerit, quia Urbs amoris, favoris, ac misericordiæ erat, ad hanc Filium suum providissima Mater retulit, ut resipiscens peccator in hoc asylo benignum Judicem inveniat, atque ab eo favorablem sententiam, ac divinam misericordiam consequatur. Solatio itaque tuo misericordiæ Matrem peccator agnosce, ad hanc Civitatem refugii cum Antonio Paduano confuge, in cuius meliorem notitiam te inducit S. Laurentius Justinianus serm. de Annunt. B.V. *Maria effecta est Mater Dei, paradisi scala, januæ cœli, interventrix mundi, demonum fuga, peccatorum spes, naufragantium portus, maris stella, configurum etiellit antium, solamen laborantium, fluctuantium robur, Dei omnium verissima mediatrix.*

CONCEPTUS IV.

Ab eo temporis momento, quo Jesum suum Maria in templo Jerusalem, in medio Doctorum læta invenerat. Lucæ.

d

2. cap.

2. cap. diligentius custodivit, nec amplius facile à se dimittit hinc miraculofas Virginis Deiparæ effigies videre est, in quoibus Maria Jesum, brachiis inclusum detinet: Ut quid Iesum suum præsentem sibi, tam sollicitè pia Mater desiderat: ut tam arctè constringit? nec dimittit? Neminem forte laudes quòd Jesus Christus judicaturus sit, vivos, & mortuos, & iura Psalm. 96. *Ignis ante ipsum precedet, & inflammabit in curva inimicos ejus.* Noverint quoque Exod. 3. cap. Ignem ardissimum in rubo, neque tamen combussisse. *Rubum, quem consumat Moyses, incombustum, conservatam agnoscimus tuam laudabilem Virginitatem, sancta Deigenitrix.* canit Ecclesia, Ieronimus hunc Jesum in sinu suo sovet, stringit, nec dimittit, Virgo Dei Mater, ut peccatorem illuminet quidem, sed non laetatur sed non consumat. O vera peccatori misericordia Mater! Ideoq. o peccator! ne te desperationis barathro mergi sis, ad potentissimam hanc, clementissimamq. Advocatam remonet Bernardinus de Busto, in Marial. Par. 12. sermoni Coron. B. V.

CONCEPTUS V.

Übera Matris misericordiæ, misericordissimus Dominus hinnulis capreæ gemmellis comparat. Cant. 4. Duo ubera fuscit duo hinnuli capreæ gemmelli, qui pascuntur in lilio. Crectè hinnulis, & non aliis animalibus? Rationem reddit Richardus à S. Laurentio, de laud. B. V. lib. 4. *Duo ubera B. Virginis, de quibus velut lac pia subventionis dulcedo sufficit affectus pietatis, & misericordia, qui velut caprea nostra mine considerant, quis, & quantà indigeat ope, & per rati considerationem accurrunt velociter, ut hinnuli, & proprios subventionum modos, per hinnulos signantur, qui plures sunt varietate distincti.* Huic accedit Richardus de S. Vicenzo cap. 23. in Cant. Merito ergo misericordia B. V. cursu hinnulorum comparatur, per mundum currit, mundum irrigat, & fundit; hinnulorum velocitati comparatur, quia velut ad

currit ejus pietas, quam invocetur, & causas misericordum anticipat.

Cum itaque Beatissimam Virginem, misero homini Matrem misericordiae, tam Conceptuum subtilitate, quam etiam SS. Patrum autoritate firmaverimus, hinc quotquot Sauciani, & divinæ punitionis gladio sauciandi; quotquot tribulati, & in angustiis, ac calamitatibus sumus constituti, ad ipsam configugamus, ut, quæ stat à dextris Dei, nos peccatores sub protectionis suæ pallium admittat, & post miserabilem hanc vitam, illius felicissimi statutus, quo ipsa jam perfruitur in cœlis, participes efficiat. *O Mater, & sancta Virgo!* (sic eam allocutus est Basilius Seleuciensis. Orat. 1. de Incarnat. verbi.) *aspice nos de celo, oculo propitio, & nunc quidem educ nos hinc cum pace, ad Judicium autem thronum à confusione liberos nos siste, & statim tandem ad dexteram participes nos effice, ut inde ad cælum abrepsi, unâ cum Angelis, increatam hominiamq[ue] Trinitatem laudemus.* Amen.

Novit terra satis; quod sis Mater pietatis,
Hinc te salutat: ave; tu quoq[ue] Virgo fave.
Nam quod vis, polles, quia sacratissima proles;
Quamvis cuncta regat, nil Genitrici negat.

d 2

D I.